

Höstlask. toalett-pjes /

Strindberg, August,

National Library
of Sweden

son, som i sitt anförande gjorde några anmärkningar mot första kammaren och städerna. Efter ett längre, stundom något hetsigt meningsutbyte, i hvilket deltog hrr Larsson, Olsson Barr, Olai, Ernander, Johansson, Forsbeck m. fl., beslöts att skilja grundskattefrågan från försvarsfrågan, hvarefter mötet enades om följande:

1:o. Grundskattebörda, såsom tillkomna utan de ofrälse jordegarnes hörande, afskrivas.

2:o. Då ännu ej mellanfolkliga skiljedomstolar finnas, böra vi hafva ett försvär, och bör detta fotas på indelningsverket och beväring, som vapenöfvas under högst 30 dagar.»

Diskussionen om andra punkten pågår. Bankeberg den 4 juli. Andra frågan: »Kommunala rösträtten». Beträffande denna yrkades på begränsad röstskala.

Tredje frågan: »Om nykterheten.» Denna fråga inleddes af hr Olsson Barr och framkallade följande resolution: »Genom allmän och kommunal lagstiftning bör minskad förbrukning af sprit främjas. Kommunalstämma må ega rätt att inom sin kommun förbjuda all försäljning af spirituosa, öl och vin.»

Beträffande uppställande af riksdagsmannakandidater fattades endast det beslutet att hr C. A. Larsson ej borde återväljas.

Ett förslag af hr Olsson Barr, att genom telegram tacka för eftergifterna i Norge, vann ej bifall, såsom ej hörande till mötets befogethet.

Höstslask

eller

Den Samhällsvådliga Reformatorn.

Toalettpjes.

af

Rococo.

Fri öfversättning af

August Strindberg.

Toaletter:

Mogol.

Lama.

Rococo eller Den Samhällsvådliga.

Ansvaringarne.

De Missnöjda.

Akt 1.

Mogol och Lama, sittande vid ett matbord med två skifvor; dricka champagne och munklikör samt utdela serafimerordnar och nådemedel.

Mogol:

Nej, nu börja de bli för svåra. De angripa ju samhället . . .

Lama:

Och moralen eller samhällets grundvalar.

Mogol:

Que faire?

Lama:

Man måste sysselsätta dem, ge dem något att tänka på, hvad som helst!

Mogol:

Man måste göra tidsenliga medgifvanden, när man lever i den konstitutionella despotismen. Om man till exempel skulle gifva dem tillstånd att reformera samhället mot att de reformerade sig själva först?

Lama:

Det är väl taladt Mogol; så få de något att sysselsätta sig med. Reformera sig själva! Förbannadt roligt sagt! Men vi måste ha någon som säger det der, någon ur deras egna leder helst; eljest jäfva de honom. Känner du någon?

Mogol:

Skulle jag icke känna mitt folk! — Jag känner Rococo. Han är ung till åren, men gammal till förståndet. Han har nog vett att begagna asthma och snusdosa, samt föraktar icke att gå med det fäderneärfda spanska röret, som i sekler varit samhällets, familjens och religionens segaste stöd. Det är min pojke — jag vill inte säga man! (Tar upp sin nyckelknippa och hvisslar.)

Akt 2.

De förra. Rococo.

Rococo:

Här är jag!

Mogol:

Rococo; gå genast och säg åt De Missnöjda att de skola få reformer, om de börja med att reformera sig själva.

Rococo:

Det kan de inte!

Mogol:

Det måtte jag väl veta; men du kan säga det i alla fall!

Rococo:

Ja, det kan jag! Allting kan sägas, om det säges fint!

Mogol:

Väl taladt! Säg det fint nu och visa, att du är en klok poj — karl!

Rococo:

Jag hör och lyder! (Går.)

Akt 3.

På Torget. Rococo och De Missnöjda.

Rococo:

Ni säga att ni vill ha reformer. Ni skall genast få en reform!

Missnöjda:

Tala!

Rococo:

Reformera Er sjelfva!

Missnöjda (rådslå).

Missnöjda:

Godt! Vi antaga ditt kungliga tillbud, men vi vilja ha fullmakt!

Rococo:

Här ha ni kunglig fullmakt på att få bli moraliska, sparsamma, nyktra, kyska, ordentliga, ärliga. Är det nog?

Missnöjda:

Det är nog! (De gå.)

Akt 4.

Hos Mogol. Mogol. Ansvaringen för Finanserna.

O, store Mogol, hvilken helvetes reformator har du icke gifvit oss i Rococo! Samhällets grundvalar hota att ramla.

Mogol.

Hvad nu då?

Ansvaringen.

Han har gått och inbillat De Missnöjda att de skulle reformera sig sjelfva. Nu ha de tagit honom på orden och böjat bli nyktra.

Mogol.

Nå, det är ju godt det!

Ansvaringen.

Är det godt? Statskassan visar en brist på 14 millioner bränvinsmedel. Hvar skall man ta dem ifrån nu?

Mogol.

Fjorton millioner äro icke snutia ur näsan! Vi få lägga skatt på vin, punsch och konjak då.

Ansvaringen.

Går inte! Då få vi högern i uppror. Eller också utvandrar den, och då förlostrar samhället sitt säkraste stöd.

Mogol.

Hvad skall man då göra?

Ansvaringen.

Det vet jag inte, och därför är jag få ställa min portfölj till Ers Mogols disposition. (Går.)

Akt 5.

Mogol. Ansvaringen för Lyan.

Mogol.

Hvad i Herrans namn är det nu igen?

Ansvaringen.

O, Store Mogol, det var enolycklig reformator du sände ut. Han har gått och predikat att de skulle reformera sig sjelfva. Och nu ha de blifvit sparsamma. Samhället hotar att störta samma, ty selkanaljerna begagna hvarken tobak, kaffe eller socker. Och statskassan fieter en brist på 27 millioner tullmedel.

Mogol.

Fjorton och tjugusju, gör mig 41 millioner; hvar skall man ta dem från, vi få väl lägga tull på vin och den då.

Ansvaringen.

Duger inte! Då utvandrar hvern och då förlorar samhället sitt starkaste stöd; jag skall be att få ställa min portfölj till Ers Mogols disposition. (Går.)

Akt 6.

Mogol. Ansvaringen för Solderna.

Mogol.

Hvad kommer du nu med för olycka?

Ansvaringen.

O, store Mogol, hvilken enfädig reformator du sändt till De Missnöjda.

Mogol.

Hvad har han nu gjort då?

Ansvaringen.

Han har gifvit dem kunglig fullmakt på att de skulle få reformera sig sjelfva! Och nu säga de att de icke vilja göra krigstjänst emedan det är följdet i Laggen och Evangelium att grip till svärd. Jag ber följaktligen få ställa min portfölj till Ers Mogols disposition. (Går.)

Akt 7.

Mogol. Sedan Ansvaringen för Dynastien.

Mogol:

Det här börjar bli betänkligt! Samhället tycks inte vara byggt på några dygder just; vi få lof att desavouera den der reformatorn!

Ansvaringen:

O store Mogol, Herskare på Guds nåder, samhället är stadt i upplösning. Den satans reformatorn har lyckats göra De Missnöjda moraliska, och nu säga de upp sin trohetsed till Dynastien, emedan de anse omoraliskt att understödja Dynastien! Hvad skall man ta sig till?

Mogol:

Vi ha armén!

Ansvaringen:

Vi ha icke armén! Den har också blifvit moralisk! (Går.)

Mogol:

O, ve dig Lama, som gaf mig ett sådant råd! Hvad skola vi nu göra?

Akt 8.

Mogol. Lama.

Lama:

Jo, nu är det ljust! Den fördömda Rococo har gått och gifvit dem lof att reformera sig sjelfva. Nu ha de utträtt ur statskyrkan, emedan de anse det omoraliskt att understödja en lära, som de ej tro på.

Mogol:

Hvar är ve, hvar är sorg, hvar är C. O. Berg?

Lama:

Han har också utträtt ur statskyrkan!

Mogol:

Äfven han har blifvit moralisk! Hvar skall detta sluta?

Lama:

Vi måste utvandra! Det är alltsammans. Ingen dynasti, ingen armé, ingen kyrka! Nej då var det mycket bättre när de voro omoraliska! Samhällets grundval tycks verkligen vara immoralitet!

Mogol:

Hvad skall man då göra?

Lama:

Låt oss vara omoraliska!

Mogol:

Nej, fins det ingen medelväg? Tänk om vi skulle börja med att reformera samhället!

Lama:

Det vore kanske inte så galet!

Mogol:

Observera att jag säger *vi*! De få inte ta någon befattning med så ömtåliga saker.

Lama:

Ska Rococo få vara med om det också, då emigrerar jag!

Mogol (hvisslar).

Akt 9.

De förra. Rococo.

Mogol:

Du är en äsna Rococo! Jag desavouerar dig!

Lama:

Vi desavouera dig!

Mogol:

Men en klok monark låter icke någon gå missnöjd från sig! Se här Rococo!

Rococo:

Serafinen!

Mogol:

Som ett uttryck af min personliga aktning för din goda vilja. Ditt goda förstånd — det vill jag inte ge något för!

Lama:

Som ett uttryck af min personliga tacksamhet.... (vill meddela Rococo nådemedlen).

Rococo (går).

Mogol:

Det var en samhällsvådlig reformator!

Lama:

Som föraktar nådemedlen!

Mogol:

Låt oss nu börja vårt omvändelsearbete på de reformerade missnöjda! Det blir kanske inte så lätt att demoralisa dem igen, men....

Lama:

I Der Treenige Gudens namn! Till verket! Samhället måste räddas, ty himmel och jord månne förgås, men samhället skall stå!

Slut.